

УДК 65.012.8

ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Студ. М.В. Дреля, гр. ФБ-1-15

Науковий керівник асистент О.В. Батрак,

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета – дослідити суть економічної стратегії та її місце в умовах глобалізації.

Завдання: обґрунтувати обрану економічну стратегію держави в умовах глобалізації.

Об'єктом та предметом процес дослідження стратегій економічного розвитку країн перехідної економіки у світлі вимог глобалізації.

Новизна даного дослідження полягає у дослідженні стабільності стратегії економічної безпеки в умовах глобалізації.

Результати дослідження. Економічна стратегія – обраний державою курс економічної політики, розрахований на тривалу перспективу і спрямований на вирішення крупномасштабних економічних та соціальних завдань, завдань культурного розвитку, забезпечення економічної безпеки держави, збереження і примноження її економічного потенціалу і національного багатства, підвищення народного добробуту [1].

Американський економіст М. Портер визначив чотири основні особливості, що забезпечують конкурентні переваги: параметри факторів виробництва (кваліфікована робоча сила, запаси сировини, виробничі потужності, капітал, науковий потенціал); наявність конкурентоспроможних споріднених галузей; характер попиту на внутрішньому ринку; стратегія фірм.

Ці детермінанти в сукупності утворюють «національний ромб». Особливе значення має активізація урядом такої складової «ромбу», як інтелектуальний потенціал країни, професійна майстерність, науково-технічна база. Кваліфіковані кадри формуються всередині країни. Держава може надати імпульс інноваційному розвитку економіки, фінансувати наукоємне виробництво. Саме держава витрачає найбільші кошти на розвиток «людського чинника» економіки — на освіту, охорону здоров'я, соціальне забезпечення.

Підтримка інноваційної діяльності фірм з боку держави сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності на світовому ринку нових технологій і зміцнює їх позиції на внутрішньому ринку. Державні інвестиції в економіку мають бути націлені на прогресивні зміни в її галузевій структурі, на випереджаючі темпи розвитку конкурентоспроможних галузей і виробництв. Держава концентрує зусилля на формуванні інноваційної структури національної економіки — створення технологічних парків, венчурних фондів, бізнес-інкубаторів.

Основні завдання стратегій розвинутих держав можна згуртувати по трьох напрямках:

- 1) створення загальних передумов для економічного зростання й ефективного господарювання;
- 2) задоволення потреб суспільства, які не спроможний задовольнити ринок;
- 3) ослаблення негативних наслідків стихії ринкових сил.

Ці завдання вирішуються застосуванням комплексу заходів, що становлять її основні функції. В узагальненому вигляді вони поділяються на такі групи: законодавча і правоохоронна; виробництво суспільних благ, неподільних при споживанні (оборона, будівництво шляхів сполучення, каналізація й водопостачання тощо); розвиток системи освіти, науки, культури, охорони здоров'я; захист навколишнього середовища; забезпечення умов для безперервної ринкової конкуренції, регулювання діяльності природних монополій (енергетика, транспорт, зв'язок та ін.); соціальні витрати; антиінфляційне й антициклічне регулювання.

В нових індустріальних країнах, що досягли найбільших успіхів в економічному розвитку, уряди енергійно втручалися в розвиток фінансової системи, в регулювання зовнішньої торгівлі, в процес залучення іноземних інвестицій. Великою була роль урядів у процесі перетворення економік цих країн з імпортозаміщуючих на експортоорієнтовані.

В багатьох країнах, що розвиваються, держава ініціює індустріалізацію шляхом державних інвестицій у пріоритетні галузі, податковими пільгами, а то й адміністративними методами.

Важливими завданнями держав, що розвиваються, є створення умов для освіти широких мас населення, формування достатньої маси кваліфікованих кадрів, виховання менеджерів, що відповідають вимогам сучасної економіки. Держава повинна докладати чималих зусиль щодо зменшення соціально-економічної нерівності населення й забезпечення соціальної стабільності.

Є певний сенс у політиці пріоритетної опори на внутрішні ресурси. Але в епоху глобалізації неможливо зосереджуватися лише на проблемах внутрішнього ринку, оскільки відгородження від світового економічного простору, ігнорування глобальних процесів, що відбуваються на міжнародних фінансових ринках, об'єктивно обумовить технологічне відставання країн, що розвиваються, і відповідно їх економічне відставання від найрозвиненіших країн. Нові технології в країни «доганяючої економіки» приходять нині з індустріально розвинутих країн в основному за посередництвом ТНК. Тут, звісно, є небезпека «технологічного відставання». Але водночас цей процес значно скорочує термін індустріалізації менш розвинутих країн і їх перехід до постіндустріальної стадії розвитку. При малопотужності сучасної виробничої бази, при відсутності висококваліфікованих кадрів, при ще низькій культурі виробництва основних мас населення країн, що розвиваються, їм потрібно було б багато десятиліть, щоб опанувати сучасною технологією виробництва й управління економікою самотужки. Розвинуті країни за цей час відірвалися б набагато далі.

Які ж цілі постають перед розробниками стратегій економічного розвитку країн перехідної економіки у світлі вимог глобалізації? Можна виокремити три основні проблеми: 1) структурна перебудова економіки; 2) визначення оптимального режиму відкритості економіки у зовнішній простір; 3) оптимізація відносин з міжнародними економічними організаціями [2].

Висновки. Глобалізація супроводжується посиленням регіоналізації світової економіки. На перший погляд, ці два процеси є такими, що виключають один одного. Але слід згадати, що в основі регіоналізації лежить міжнародна економічна інтеграція, яка активізується глобалізацією. Регіональні економічні угруповання можна розглядати як осередки, що становлять глобальний економічний простір; в них процеси, притаманні глобалізації (інтернаціоналізація усіх сфер життєдіяльності), здійснюються набагато швидше, ніж у цілому на земній кулі.

У регіональних інтеграційних організаціях високого рівня розвитку створено єдиний економічний простір без митних перешкод та обмежень на шляху руху капіталу, технологій і робочої сили. Активно йдуть процеси виробничого кооперування. Формується спільна валютна система з єдиною валютою, як це має місце в ЄС. Наднаціональні органи регулювання економіки в таких об'єднаннях набувають досить великих владних позицій. Так, усі права на проведення кредитно-грошової політики ЄС передано Центральному Європейському банку. Таким чином, утворюються структури регіонального об'єднання, які беруть на себе важливі функції урядів країн ЄС. Посилюється координація і в інших галузях— правовій, екологічній, інформаційній, де також утворюються відповідні наддержавні органи.

В основі концепції європейської інтеграції лежить принцип субсидіарності (доповненості), що означає багаторівневу систему прийняття рішень. Можна виокремити чотири рівні: комунальний, регіональний, національний і наднаціональний; вирішення кожної конкретної проблеми належить до компетенції тієї влади, яка забезпечить її оптимальне рішення.

Ключові слова: стратегічні завдання, глобалізація, економічна безпека

ЛІТЕРАТУРА

1. [Електр. ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/8067>;
2. [Електр. ресурс] – Режим доступу: <https://lektsii.com/2-110437.html>.